

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Συνεργάτες στο σενάριο: Στρατής Καρράς, Θανάσης Βαλτινός
Το σενάριο της *Αναπαράστασης* εκδόθηκε για πρώτη φορά από τις εκδόσεις «Θεμέλιο» το 1979.

Σκηνή 1

Βρέχει. Το νερό κατεβαίνει από ψηλά κι έχει κάνει αδιάβατο το στενό χωματόδρομο που η αρχή του χάνεται πίσω από τα βουνά.

Ύπαιθρος κάπου στην Ήπειρο.

Ένα λεωφορείο έρχεται από το βάθος, πολύ σιγά μέσα στη βροχή, μ' αναμμένα φώτα. Στο βάθος, τα βουνά χιονισμένα ανάμεσα στα χαμηλά σύννεφα. Ακούγεται ο θόρυβος της βροχής και το αγκομαχητό της μηχανής του αυτοκινήτου. Λακκούβες με νερό, λάσπη, ο γκρίζος ουρανός και μια σειρά στύλοι του ηλεκτρικού που να χαράζουν την πορεία του αδιάβατου δρόμου.

Το λεωφορείο προχωράει με δυσκολία μες στη λάσπη. Αναγκάζεται να σταματήσει. Η μηχανή του σβήνει κι ο θόρυβος της βροχής ακούγεται πιο καθαρός. Το λεωφορείο ακινητοποιείται τριγυρισμένο από νερά.

Ηπόρτα ανοίγει και ο εισπράκτορας πηδάει κάτω. Ρίχνει μια ματιά. Κάνει νόημα στους επιβάτες να κατέβουν.

Οι επιβάτες βγαίνουν προσπαθώντας ν' αποφύγουν τις λακκούβες με τα νερά που είναι μπροστά στην πόρτα του λεωφορείου. Τρέχουν ανοίγοντας ομπρέλες. Οι άντρες ανασηκώνουν τους γιακάδες. Οι γυναίκες ξεφωνίζουν καθώς τρέχουν στα νερά. Στέκονται όλοι στο πλάι του δρόμου, προφυλαγμένοι όπως μπορούν κάτω απ' τις ομπρέλες τους.

Ο εισπράκτορας με τον οδηγό, που έχει κατέβει κι αυτός, παίρνουν μεγάλες πέτρες και τις βάζουν κάτω απ' τις ρόδες.

Πιο πέρα οι επιβάτες βηματίζουν για να ζεσταθούν. Το νερό κυλάει πάνω τους. Λίγο ύστερα ακούγεται το μαρσάρισμα του αυτοκινήτου και η φωνή του εισπράκτορα: «Έλα... πάρτο λίγο αριστερά... αριστερά πάρτο... έτσι. Κόψε λίγο... προχώρα, έλα... Πάμε!»

Το λεωφορείο σιγά σιγά αρχίζει να ξεκολλάει, προχωράει, βγαίνει απ' τη λακκούβα με τα νερά. Ο εισπράκτορας κάνει νόημα στους επιβάτες, που ξαναμπαινούν τρέχοντας στο λεωφορείο.

Δρόμος στο βουνό, πλαγιά, χαμηλά σύννεφα. Το λεωφορείο ανηφορίζει πριν από τη στροφή. Ακούγεται το κλάξον. Η βροχή δε λέει να σταματήσει.

Στην άκρη ενός χωριού, ένας άντρας έχει κατέβει από το λεωφορείο. Στέκεται εκεί, ενώ το λεωφορείο ξεκινάει πάλι πάνω στο δρόμο, για να χαθεί σε λίγο στο βάθος.

Ο άντρας κρατά μια μεγάλη βαλίτσα. Ανεβαίνει προς το χωριό. Μεσόκοπος, αδύνατος, με κουρασμένο πρόσωπο. Περπατάει αργά κοιτάζοντας γύρω του, σαν να προσπαθεί ν' αναγνωρίσει το χώρο. Ανηφορίζει μες στη βροχή, έχοντας πίσω του το δρόμο που τον άφησε το λεωφορείο. Πιο πέρα τα βουνά, κάτω από τον ίδιο σκοτεινιασμένο ουρανό. Μπροστά το χωριό, σκαρφαλωμένο στην πλαγιά, ξεχωρίζει θαμπό μες στην ομίχλη. Τα σπίτια από ξερολιθιά. Οι στέγες.

Μια αντρική λυπημένη φωνή τραγουδάει:

Μωρή κοντούλα λεμονιά

με τα πολλά λεμόνια, Βησσανιώτισσα

σε φίλησα κι αρρώστησα

και το γιατρό δε φώναξα.

Ο άντρας κατηφορίζει σ' ένα δρομάκι σπαρμένο πέτρες. Και από τις δυο μεριές τοίχοι και φράχτες από

γκρίζα πέτρα. Ψυχή. Η βροχή. Τα βήματα του άντρα στην πέτρα. Το τραγούδι.

Χαμήλωσε τους κλώνους σου

να κόψω ένα λεμόνι, Βησσανιώτισσα

σε φίλησα κι αρρώστησα

και το γιατρό δε φώναζα.

Φτάνει σ' ένα σπίτι καμωμένο, όπως και τ' άλλα, από ξερολιθιά, μονόπατο και χαμηλό. Μπροστά του μια μεγάλη αυλή κλεισμένη μ' ένα πέτρινο χαμηλό τοιχάκι, στρωμένη με πλάκες που γυαλίζουν στο νερό της βροχής. Ο άντρας στέκεται στο πορτάκι του φράχτη. Το βλέμμα του κάνει ένα γύρο —την αυλή, το σπίτι. Τα βήματά του μαζί με τη βροχή πάνω στις πλάκες της αυλής. Σπρώχνει την πόρτα του σπιτιού, που ανοίγει τρίζοντας. Μπαίνει μέσα. Η πόρτα κλείνει πίσω του. Στέκεται.

Το βλέμμα του, συγκινημένο, κάνει το γύρο. Αφήνει κάτω τη μουσκεμένη βαλίτσα, τινάζει το νερό από πάνω του και περνώντας ένα χώρισμα μπαίνει σ' ένα μεσιανό δωμάτιο, όπου ένα πεντάχρονο κοριτσάκι, καθισμένο κοντά σ' ένα χαμηλό ξύλινο σοφρά, έχει αφήσει το φαί του και τον κοιτάζει. Ο άντρας χαϊδεύει με το βλέμμα το παιδί. Πάει κοντά του μ' ένα χαμόγελο. Η μικρή τον κοιτάζει απορημένα. Ο άντρας χαμηλώνει πλάι στο σκαμνί του παιδιού μαζεύοντας το παλτό του στα γόνατα. Απλώνει το χέρι του στο κεφάλι της μικρής. Ρωτάει:

—Πώς σε λένε;